

## МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ І КОМУНІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

(З доповіді тов. Зіновєва на пленарному засіданні Комінтерну.)

### Нові явища в робітничому русі.

Єдність робітничої класи — це завжди було і буде. Але в наш час воно набуває нового змісту. Нинішнім завданням Комінтерну є здійснення цієї єдності.

Останнім часом дуже багато говорять про нові явища в робітничому русі, хоч не всі, що говорять, є справді нові. Так, наприклад, зовсім не слід вважати, що народжується новий 2½ Інтернаціонал.

Що справді є новим, так це відродження робітничої делегації до С.Р.С.Р. Це явище, як загальне правило, відбувається проти воли соціал-демократичних проводирів. Однак, це нове явище перебуває ще в початковій стадії. За робітничими повинні піти селянські делегації, а потім радянські делегації поїдуть в Європу.

За новий момент можна вважати утворення англо-радянського комітету єдності. Народження цього комітету перебуває в зв'язку з загальним станом світового капіталізму.

Не зовсім новим є утворення лівої опозиції соціал-демократії. Однак, нове в ньому це, що ця опозиція утворюється в царині профрону. Ця опозиція не приймає старої форми 2½ Інтернаціоналу (таку комедію можна грати лише один раз); ми повинні як найуважніше вивчати нові форми профрону, а також і інші прояви опозиції.

Об'єктивний сенс існування лівої опозиції полягає в тому, щоб удержати тих робітників, що хочуть вийти з лав соціал-демократії.

Аналізуючи становище внутрішньої соціал-демократії, ми повинні сказати, що наш ворог не розколовся, лише диференціювався. У такій перспективі ми повинні ставити питання про тактику єдиного фронту. Ця тактика не є епізодом, а розрахована на цілий період, доки ми не завойовуємо більшість робітників в окремих країнах.

### Ультра-ліві рецидиви в європейських компартіях.

1925 рік був переходною роком. Можливо, що через це ми й мали так багато ультра-лівих рецидивів. Ми спостерігаємо ці рецидиви в Німеччині, в Польщі і, почасти, у Франції, Норвегії та Італії. Може бути, що одночасний виступ ультра-лівих у всіх цих країнах було організовано і координовано. Кошичний ЦК польської компартії провадив боротьбу проти французької, німецької та болгарської партій і проти всього Інтернаціоналу. Трудно встановити, яка позиція ультра-лівих у сучасній

момент. Ультра-ліви на цьому пленумі представлені, і ми будемо з ними дискутувати. Я не знаю, що думає нині Бордіга. Можливо тільки міняються часи, а переконання Бордіги ніколи.

### Успіхи тактики єдиного фронту.

Живання тактики єдиного фронту мало успіхи. Про успіхи в Англії ви заслухаєте спеціальний доклад. У Німеччині помічаються перші успіхи, а також у Бельгії, де міцна соціал-демократична партія об'єднує значні маси робітників.

У Скандинавії конгрес у Гетеборзі був початком об'єднання сил робітничої класи. У Швеції живання тактики єдиного фронту полегшувалося існуванням соціал-демократичного уряду, поведінкою та зміцненням компартії. До речі — Гегаунд нині редагує твори Брандінга, а Стрей завідують бюро пропаганди проти С.Р.С.Р. Це доводить, до якої міри ми були праві, коли з усією рішучістю виступили проти них негайно-ж після V. конгресу.

Політика китайської компартії виявилася у своєрідному живанні тактики єдиного фронту у відношенні до Кумінтану та національно-революційного руху.

Подорожі робітничих делегацій до С.Р.С.Р. та англо-радянський комітет єдності профрону є наслідками тактики єдиного фронту.

В цих умовах ми й повинні ставити питання робітничої класи; коли ми правильно живимо тактику єдиного фронту, ми будемо носіями єдності робітничої класи. Об'єктивні умови сприяють цьому; прикладом може бути боротьба проти нагороди колишніх князів родин в Німеччині.

### Ніяких поступок правим угрупованням.

Права небезпека у французькій комуністичній партії є типовою для правих ухвал. Права опозиція у французькій партії не являє собою ідеологічного цілого: вона складається з групи Росмера, що пропонує розвиток назад до старого синдикалізму, далі групи Суваріна, що об'єктивно відіграє ту саму роль, як колишній Бубік у чехословацькій партії, хоч суб'єктивно він себе й не продає буржуазії і, нарешті, групи Лоріо, що розвивається в бік соціал-демократії. Повинно прикласти всіх зусиль до того, щоб відвоювати від опозиції всі чесні робітничі елементи, але про поступки правим угрупованням, що прагнуть привести партію в соціал-демократичне русло, не мо-

же бути й мови. У французькій партії мусять бути остаточно знищені всі організаційні оформлення опозиції. Разом з тим, у Франції слід боротися з проявами ультра-лівих ухвал, що шкідливо впливають на нашу роботу серед професорів. Наша лінія визначається нашою боротьбою проти ультра-лівих у Німеччині та проти правих у Франції.

Повинно уточнити наш погляд у питанні про часткові вимоги робітничої класи. Наші партії повинні спільно з Виконкомом Комінтерну виробити програму діяльності з частковими вимогами на цілий період.

### Ближче до мас.

У питанні про вступ до Амстердаму наші партії ні в якому разі не повинні ставати на погляд національних або місцевих інтересів, що це питання є суто міжнародним: питанням. Про сепаратний вступ Радянських Профсоюзів до Амстердаму не може бути й мови. Те, що говориться у цьому питанні в інформаційному листі ЦК ВКП до Секції Комінтерну про наслідки XIV партз'їзду, в повній мірі залишає свою силу.

Наприкінці тов. Зіновєв заявив: ніякого перегляду постанов V. Конгресу, ніякого перегляду нашої оцінки соціал-демократії, ближче до мас усіма прийнятими й обходимими шляхами, боротьба за єдність робітничої класи, але на нашій основі.

Ми за єдність міжнародної робітничої класи. Ми стоїмо в перших лавах у боротьбі за цю єдність, але, звичайно, ми не відмовимося від самостійності й існування Комінтерну та комуністичних партій. На лист незалежної Партії Праці Англії, що пропонує нам злитися з 2. Інтернаціоналом, ми відповімо, як найуважніше, а відмовляємся точно мотивованим. Утворення Комінтерну та комуністичних партій є подією світового історичного значення і на подібні пропозиції ми відповімо: "Ні. Тисячі разів. Ми прагнемо до єдності робітничої класи, але до єдності на основі комунізму та ленінізму". (Кінець доповіді Зіновєва.)

### ДАЛЬШІ РЕВЕЛЯЦІЇ ГЕН. ЧЕЗАРЕ РОССІ.

Париж, 15. березня. — Генерал Чезаре Россі, який втік сюди з Італії, каже, що по убітості посла Маттеоті фашистського бандо, до якої і його вчинено, його залишено на волі і поліції старалася його захитати. Але по 8 днях він сам зголосився до поліції і тоді його арештовано.

Россі заявляє під присягою, що убитий Маттеоті було ділом прем'єра Муссоліні і цілого його фашистського уряду.

## 3 РУХУ В КОМПАРТІЇ КАНАДИ.

### ТОВ. М. ПОПОВИЧ СЕКРЕТАРЕМ УКР. АГІТПРОПКОМУ.

За вирішенням останньої партійної конвенції і після постанов конвенції представників українських частин К.П.К. у Вінніпегу, в січні ц. р., а також Центрального Виконавчого Комітету партії, т. М. Попович приїхав до Торонто працювати як секретар Українського Агітаційно-Пропандового Комітету К.П.К. Тов. Попович працював дотепер як редактор "Українських Робітничих Вістей", але загальна думка була така, що його праця на становищі секретаря Укр. Агітпропкому і як члена Центрального Виконавчого Комітету партії необхідна, бо вона допоможе скріпити партійний рух не тільки серед українських робітників, але й взагалі. Через те й вирішено, щоб т. Поповича перенести до праці в Торонто хоч-би тільки на деякий протяз часу.

Тов. Попович розпочав вже свою працю в головному офісі партії.

### ТОВ. БОСОВИЧ ВИХВАН НА ОРГАНІЗАЦІЮ.

Тов. В. Босович, що дотепер сповняв обов'язки секретаря Укр. Агітпропкому, вихван в околиці Торонто на організаційний об'їзд. У своїй організаційній праці він обслуговуватиме всі українські робітничі організації. Дотепер проголошено мітинги, на яких він буде промовляти, в сілдухних місцевостях: Сейнт Кетерінс — 20, 21. березня (март); Торонто — 22, 24, 25. і 26. березня; Бівер Бод — 23. березня; Порт Колборн — 27. березня; Віндзор — від 28. березня до 1. квітня включно; Лондон — 2, 3, 4. квітня; Ватерлоо — 5, 6. квітня; Ватерфорд — 7. квітня; Гемілтон — 8, 9. і 10. квітня; Веланд — 11, 12. і 13. квітня. Дальші мітинги будуть проголошені пізніше. Всі наші організації закликаються підтримати як найкраще працю організатора так морально, як і матеріально.

Свідомімих робітників та фермерів, читачів нашої преси то-що, в таких місцевостях, де ще немає ніякої організації, але є вигляди для встановлення відділу котрої-б то не було з українських робітничо-фермерських організацій, проситиме повідомити про це секретаря Українського Агітпропкому, а організаторові буде дано інструкції вступити до таких місцевостей і допомогти встановити організацію.

### ЗМІНА СЕКРЕТАРЯ ФІНЛЯНДСЬКОГО АГІТПРОПКОМУ.

Тому, що дотеперішній секретар Фінляндського Агітпропкому, т. Гаутамакі, назначений секретарем юній дерев-

них робітників в Онтаріо, на становище секретаря Агітпропкому назначено т. Гіла, що тільки що повернувся з організаційної об'їздки.

### АНГЛІЙСЬКІ ОРГАНІЗАТОРИ.

Тов. Т. Бак працював деякий час в Новій Скошії, а зараз вертає назад до Торонто. По дорозі він має вступити до Монреалю.

Тв. М. Брус все ще працює в Брітші Колумбії. Про дальшу його об'їздку буде оповіщено пізніше.

### РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ В Ц.В.К. КОМПАРТІЇ

На останньому засіданні Центрального Виконавчого Комітету вирішено звільнити товариша, що працював стало як директор Агітаційно-Пропандового Департаменту, для інших обов'язків в партії, а його дотеперішню роботу розподілити між товаришів, що працюють в головному офісі. Про майбутню працю звільненого товариша має вирішити Організаційний Комітет. На засіданні була піднята думка, щоб цей товариш працював по кілька тижнів в різних центрах, для координації й організації партійної діяльності. Реорганізацію в Агітаційно-Пропандовому Департаменті зроблено тому, що освітній курс на цей сезон вже закінчився і дальшу працю того Департаменту можна розділити між інших товаришів.

### ПРИГОТУВАННЯ ДО ТРАВНЕВОГО СВЯТА.

Свято Першого Травня наближається і партійні частини повинні вже приготуватися до його відсвяткування. В деяких центрах є спільні травневі комітети і партійні частини повинні писати до них своїх представників. В інших місцевостях таких комітетів немає і партійні частини, мусять самі робити приготування до цього свята. Центрального Виконавчого Комітету видасть травневу летючку, яку партійні частини зможуть дістати по доларові і пів за тисячу. Партійні частини повинні негайно прислати свої замовлення на ці листочки, щоб знати скільки їх треба друкувати. Ця справа повинна бути полагоджена без отягання.

### КОНВЕНШІОНЕ ОПОДАТКУВАННЯ.

Відповідальні урядники партійних частин повинні подбати, щоб рахунки в зв'язку з конвенційним оподаткуванням були вже остаточно заплачені і замкнені. Для того були визначені місяці січня і лютий і всі належності за це оподаткування повинні бути вже дотепер сколековані.

Посилайте повідомлення про діяльність місцевих україн-

## 3 МІЖНАРОДНОГО РОБІТНИЧОГО РУХУ

### "РУХ МЕНШОСТІ" ЗАХОПЛЮЄ РОБІТНИЧІ МАСИ.

Підготовка до "конференції чинності", що її скликає на 21. березня в Лондоні "рух меншости" в трейд-юніях, провадиться успішно. Уже одержано 150 заяв на делегатські мандати, тоб-то інакше говорячи, одержано заяв від 120 тисяч організованих робітників. Взагалі припускають, що на конференції буде представлено понад 750 тисяч робітників.

### СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ СБЮДУЮТЬ ЄДИНИЙ ФРОНТ.

Чехословацька компартія на протязі двох місяців листується з німецькими соціал-демократами в Чехословаччині про спільні виступи в низці конкретних питань. З такою самою пропозицією компартія звернулася також до чеських соціал-демократів і до професорів, що перебувають під впливом німецьких націонал-соціалістів.

Чеські соціал-демократи не відповіли на цей заклики. Німецькі есе-деки принципово згодні на пропозицію компартії, але в останньому листі ухилилися від першої згоди, висуваючи низку об'єктивних вачень проти компартії, зокрема, за те, що вона "наслідилася аїлювати до мас". Крім того, німецькі соціал-демократи вимагають також участі в спільних виступах і чеської со-

ціал-демократії.

У відповідь на це, компартія вимагала від німецьких соціал-демократів, щоб вони чесно ставилися до пропозиції компартії і зазначили, що останні умови німецьких соціал-демократів неможливо здійснити, бо чеські соціал-демократи не погоджуються приєднатися до єдиного фронту. У відповіді зазначається, що компартія муситиме апелювати до широким мас, бо вона не має наміру обмежитися самими тільки листуванням з еседеками.

### ПРОЕКТ ЗБІЛЬШЕННЯ РОБОЧОГО ДНЯ ДЛЯ СЛУЖБОВЦІВ В АНГЛІЇ.

В англійських політичних колах поширюються чутки, що уряд постановив незабаром продовжити до 8 годин робочий день для нових службовців цивільного відомства. Цю пропозицію уряду є намір включити в законопроект про "економію", що його незабаром буде подано до парламенту. Тепер робочий день службовців цивільного відомства рівний 7 год.

Секретар асоціації цивільних службовців заявив, що організація, яку він представляє, буде так само уперто боротися проти продовження робочого дня для нових службовців, як і проти всякої спроби проти довжити робочий день для старих службовців.

## ОН ЯК ВОНО В ПОЛЬЩІ!

(Малий фейлетон.)

Приміром так...

Живе на світі білому державі... Величезна держава. Територія в неї колосальна... Армія в неї колосальна... Герб в неї колосальний... Білий герб та ще й на тіл рожевому... Промисловість у неї колосальна... Безробіття в неї колосальна... Кабінет міністрів у неї колосальний... І твердий та сталий такий кабінет міністрів, що ніколи не міняється...

Не держава... одним словом, а колос... Колосальний колос... Президент у неї є, і сойм у неї є... І Бельведер у неї є... Та що там говорити? І народ там є. Тільки його не дуже помітно...

Так от... Живе, значить, така держава... Не живе, а радісно буває... І слава про міць її, про силу її — лунає і на північ, і на південь, і на схід, і на захід... Аж до Ліги Націй її слава буває...

Скільки агітпропкомів та партійних частин і всі писма до головного українського агітпропкому на адресу секретаря: Вих. 623, Toronto 2, Ont.

І от виходить прем'єр такої славної колосально-колосальної держави на сойому трибуну, щоб проголосити нові дані про міць свою велику, а йому:

"Геть поліцію!"  
"Геть шовінізм!"  
"Геть уряд!"  
"Давай амністію!"  
"Давай роботу!"  
"Давай школу!"  
"Жити дай!"

Що-б ви на його місці робили? Зніжували-б? Подумали-б, що щось воно, значить, у державі коїться?

Нічого подібного: так для колосальної держави робити не годиться. Уряд тієї держави зробив правильно.

1) Розстріляв Українця — салдату Миколу Фідоєва за організацію ком'ячейки.

2) Записався в Лігу Націй, щоб, значить, усі нації захищали.

3) Просить, щоб хтось грошей позичив...

Потому — колос!

Остан Вишня.

## ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

З веселим гумором Володимир Ліч згадував, як він протягом 1906—1907 років мешкав, користуючись паспортом якогось-то Грузина, хоча зовсім був не подібний до Грузина. Розповідаючи, він зі широго серця сміявся з шпигів.

Після його від'їзду з Гельсінґфорсу, я зустрів його в листопаді 1917 р. у Смольному. Це було після листопадового загального страйку в Фінляндії, коли влада країни була в руках робітників.

Перш за все Володимир Ліч запитав мене: — Чому не затримали влади в своїх руках, чому здали її буржуазії?

Я розповів, що ми не мали зброї й тому не могли утримати влади. Вираз його обличчя вказував, що він від своєї думки не відмовився, я й не виправдувався.

Після цього я був в нього кілька разів у Москві, в Кремлі, і кожного разу він при прощанні нагадував, щоб я, коли будував в Москві, завітав до нього. До нього я приходив таким порядком: дзвонив у Раднарком, називав своє прізвище, за кілька хвилин Володимир Ліч відповідав. Ми умовлялися про час. Він віддавав розпорядження по відповідних інстанціях, і

мене пропускали до нього у призначену годину. В цьому відношенні він був винятковою людиною. Його точність та акуратність були зразкові.

1919 року я дуже схуд через голодування, і він пропонував мені поїхати куди-небудь до санаторії. Коли я почав заперечувати, він запропонував, щоб ми, партійні робітники — Фіни, знайшли собі біля Ленінграду окрему дачу і зробили-б з неї санаторію, де по черзі могли-б відпочивати й підкріплятися.

Треба бергти себе, не можна себе так виснажати, бо в нас так мало досвідчених робітників, — умовляв мене Володимир Ліч.

При найменшому натязку він давав допомогу. В 1919 році взимку я був у нього.

У мене тоді не було зимового пальта, і я в розмові про це якось проговорився.

— Я напишу вам записку й ви одержите, — сказав Володимир Ліч.

Володимир Ліч — один з найкращих товаришів. Рідко зустрінеш такий прийом, товариш-простий та щирий, який робив він.

Тов. Ленін ставився однаково до всіх. В його чужості до людського горя я впевнився особисто. В літі 1921 року я був на III. Конгресі Комінтерну і зустрінувся з Володимиром Лічем. Ми привіталися й він відразу-ж запитав мене: "Як ся маєте?" Я відповів, що в січні моя дружина вмерла від черевного тифу.

— Значить, у вас, в Петербурзі, пошешні хвороби, — мовив він сумно, з несподіваним почуттям уваги. Я бачив, як близько торкнуло його моє горе.

Про його любов до дітей тепер відомо всім. Одного разу в 1917 році, після літневих днів, приїхала до Гельсінґфорсу Н. К. Крупська по-

бачитись з Володимиром Лічем. Він прохав не привозити газет йому до дому, бо казав, що сам буде у мене разом з Надією Константиїною. Ми сиділи біля столу й пили чай. Тут вештався мій 3-літній син. Володимир Ліч почав з ним бавитись і пів-години, що він сидів у мене, він бавився з ним. Коли після смерті дружини я сказав, що син дуже сумує за матір'ю, а я не маю де дістати йому забавок, Володимир Ліч взяв з портфеля папірцеві, запітав, скільки років мійому синові й щось заготував. Я вже забув про це розмову, коли раптом у вересні 1921 року мене повідомили, що т. Ленін надіслав мені пакунок. Я одержав старанно зав'язаний пакунок, з написом: "Від голови Раднаркому т. В. Леніна".

Я був страшенно здивований і швидко поїхав до дому. Розкривши пакунок, я знайшов там дитячі забавки. Я відразу згадав нашу розмову на III. Конгресі Комінтерну, коли В. Л. не зважаючи на свою переобтяженість найважливішими справами, поспішив заготувати собі, що треба дістати забавок для мого сина.

Так, це була людина й все людське не було йому чужим, стороннім!

### ЛЕНІН НА ТРИБУНІ.

(Сповід. І. Троцького.)

Після Жовтня фотографували Леніна кілька разів; так само й кино. Голос його відбили на платівках фонографу. Таким чином, всі елементи Ліча ми маємо. Але — лише елементи. А жива особа залишається в їх неповторному й завжди динамічному сполученні.

Коли я думкою роблю спробу свіжим оком

та свіжим ухом наче вперше побачити й почути Леніна на трибуні, я бачу міцну й внутрішню гнучку постать, невеличку на зріст, і чую рівний, трохи картавий, дуже швидкий безперервний голос, майже без павз і спочатку без особливих інтонацій.

Перші речення здебільшого звичайні, тон ліній намагає, вся постать ніби-то не знайшла себе своєї рівноваги, рух ще не сформований, погляд увійшов в себе, в обличчі скоріш похмурість і ніби-то незадоволення — думка шукає підходу до аудиторії. Ця вступна доба тягнеться більш або менш, залежно від аудиторії, від теми, від настрою промовця. Але ось він поїхав на зарубок. Тема починає змальовуватись. Промовець нахилив передню частину тіла вперед, закладає великі пальці рук у вирізи жилетки. Від цього подвійного руху виступають відразу вперед голова й руки. Голова сама по собі не здається великою на цьому невисокому, але міцному, гарно побудованому ритмічному тілі. Але на голові здаються величезними чоло й голі опуклини черепа. Руки дуже рухливі, але з короткими пальцями, "плебейська", міцна. В ній, в цій долоні є ті-ж риси надійності й мужньої добродушності, що й у всій постаті. Але щоб це спостережати, треба, щоб промовець освітлювався в середині, після того як розглядає хитрощі супротивника або сам успішно заманив його у свої темети. Тоді з-під могутньої чільно-черепаї намітки виступають ленінські очі, так, як їх ледви-ледви передано на одній щасливій фотографії 1919 року. Навіть байдужий слухач; вперше схопивши цей погляд, насторожувався й чекав, що буде далі.

(Далі буде.)

### ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАН

### КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немає: її ви самі, або ваші знайомі, то поспрайтеся купити, а буде мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довіда повість з воєнних часів в Галичині і життя робітництва в Америці. Коли читате, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатської ночі" врівноважено багато вчитесь і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Нардована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах. Купіть, а ніколи не пожалієте! Розповсюднюють книжку: Вископ'яє книжки за попереднім надісланим грошем. ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з гринами посилати на таку адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.